

СТОРІТЕЛЛІНГ ЯК ТЕХНОЛОГІЯ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

У статті розглядаються основні аспекти сторітеллінгу як технології навчання англійської мови, зокрема формування англійськомовної комунікативної компетентності.

Ключові слова: сторітеллінг, комунікативна компетентність, технологія навчання.

The paper considers the main aspects of storytelling as a technology of teaching English and the formation of English communicative competence in particular.

Key words: storytelling, communicative competence, teaching technology.

Технології навчання іноземних мов перебувають у стані постійного вдосконалення, адже формування іншомовної комунікативної компетентності належить до пріоритетних завдань сучасної освіти. Наразі через об'єктивні зміни всього освітнього середовища втрачають актуальність традиційні способи презентації навчальної інформації. У цьому контексті погоджуємося з думкою В. Ісакової про те, що сьогодні навчальна аудиторія має бути активним учасником і співавтором освітнього процесу, в якому вона прагне не тільки сприймати інформацію, але й самостійно її продукувати. Тому набуває попиту впровадження в практику навчання іноземних мов креативних способів роботи з інформацією, здатних пробудити учня до самодостатньої діяльності [3, с.131].

Актуальність нашого дослідження зумовлена потребою оновлювати й вдосконювати методику навчання іноземних мов з урахуванням якісних змін навчальної аудиторії та підвищеннем попиту суспільства на компетентних користувачів іноземних мов. Вважаємо, що технологія сторітеллінгу належить до перспективних способів формування іншомовної компетентності сучасних учнів ліцеїв, тому й метою нашої роботи є теоретичне обґрунтування доцільності використання технології сторітеллінгу в процесі навчання англійської мови. Задля досягнення зазначененої мети маємо дослідити актуальні тенденції в навчанні іноземних мов та описати технологічні аспекти сторітеллінгу як засобу формування в учнів англійськомовної комунікативної компетентності.

У результаті аналізу науково-методичних джерел ми з'ясували, що поняття «сторітеллінг» визначається в широкому сенсі як технологія впливу на людей з різними цілями через тексти, що втілені в формі захоплюючих історій [3]. Більш вузько термін «сторітеллінг» розуміють у таких значеннях: як один із прийомів створення цікавого, актуального, корисного, розважального, емоційного контенту та як трансляція історій у будь-якій формі: усна розповідь, письмовий текст, візуальні зображенальні засоби тощо; як мистецтво усного оповідання, коли історія розповідається з пам'яті, а не читається [1, с. 27].

Отже, у контексті нашого дослідження, сторітеллінг вважаємо технологією неформального навчання з використанням будь-якого оповідання, що містить сюжет. Інакше кажучи, сторітеллінг є способом подання навчальної інформації та формування комунікативної компетентності шляхом створення оповідань з їхньою подальшою реалізацією в освітньому процесі. На користь використання такого напряму свідчить той факт, що сюжетні оповідання є більш виразними й цікавими, легше асоціюються з особистим досвідом і краще запам'ятовуються [3, с. 132].

Незважаючи на те, що сторітеллінг створювався як концепція побудови зовнішніх і внутрішніх комунікацій в організаціях за допомогою викладу історій цільовій аудиторії

(Д. Армстронг [6]), ця технологія була запозичена й адаптована для потреб освітнього процесу достатньо швидко, і сьогодні ми маємо змогу знайомитись із результатами досліджень використання сторителлінгу в практиці навчання іноземних мов, висвітлених у працях Н. Багрецової [1], В. Ісакової [3], М. Рудіної та О. Шванової [5] тощо.

Аналіз зазначених вище джерел дає змогу переконатися в тому, що сторителлінг як технологія формування іншомовної комунікативної компетентності має низку позитивних ознак. До безумовних переваг цього методу дослідники відносять його здатність якісно впливати на підсвідомість учня, швидко подавати необхідну інформацію в нескладній формі, скорочувати час навчання.

Ми погоджуємось з думкою М. Рудіної та О. Шванової про те, що «...сторителлінг як освітня технологія ґрунтуються на фундаментальних основах комунікативного та інтегративного підходів в освіті», а його застосування не відміняє інших методичних заходів, а лише приєднується до комплексу традиційних методик і технологій навчання іноземних мов [5, с. 28].

З огляду на зазначене вище, сторителлінг є унікальним лінгвістичним і психологічним інструментом, який можна використовувати для формування комунікативної компетентності учнів будь-якої вікової групи. Сторителлінг дає вчителю змогу встановлювати й підтримувати безпосередній контакт з учнями, створювати емоційний зв'язок і з його допомогою апелювати до їхніх почуттів, що, у свою чергу, створює необхідні психолого-педагогічні передумови для формування комунікативної компетентності учнів.

Використання сторителлінгу як технології навчання іноземної мови зумовлює таку структуру уроку: 1) учитель розповідає історію; 2) учитель пояснює й коментує окремі аспекти розповіді; 3) учитель повторює цю історію, а потім здійснює опитування учнів; 4) учні відповідають на запитання, у такий спосіб повторюючи необхідні аспекти й розповідаючи оригінальну історію по-своєму.

Таким чином, сторителлінг не є пасивним слуханням учительської розповіді – це інтерактивна техніка, де на додаток до закріплення граматичних знань, збагачення словникового запасу і розвитку вмінь аудіювання, відбувається формування й розвиток іншомовної комунікативної компетентності взагалі та вміння говоріння зокрема. Учням можна запропонувати обговорити розповідь учителя, висловити свою думку, передбачити варіанти розвитку подій з використанням активного лексичного й граматичного матеріалу уроку. Крім того, за потреби учитель може надати учням можливість спілкування між собою, здійснюючи необхідну підтримку. У такий спосіб відбувається перехід від пасивного слухання до активного продукування власних висловлювань у вигляді розповіді.

Аби зробити цей процес максимально ефективним, Н. Багрецова [1], В. Ісакова [3], М. Рудіна й О. Шванова [5] пропонують учителю дотримуватись таких вимог: сюжет оригінальної історії повинен бути наповнений цікавими подіями та динамічно розвиватися; процес розповідання доцільно супроводжувати засобами візуалізації інформації (презентаціями, ілюстраціями, схемами, графіками тощо); історія має містити такі структурні елементи: вступ, виклад подій, розв'язка, висновки. У вступі до розповіді учитель створює передумови для активного слухання, а саме залишає до обговорення нової теми, коментує лексичний й граматичний матеріал тощо. Успішне сприймання подальшої розповіді залежить від якості сюжету та рівня підготовленості учнів. При навчанні учнів з початковим рівнем мовної підготовки вибір історії обумовлюється її простотою. Вона повинна містити одну основну думку, один сюжет, мінімальне число учасників і подій.

Для підготовленої аудиторії можна використовувати більш складні сюжети, реалізовані відповідними лексичними й граматичними засобами. Розв'язка є переломним моментом в оповіданні, вона показує результати дій героя, які можуть бути як позитивними, так і негативними. Висновки повинні бути озвучені. Нерідко в однієї історії може бути кілька висновків, тому акцент повинен бути зроблений на тому висновку, який

вимагає уваги в конкретній ситуації. Якщо історія сконструйована в такий спосіб, слухачі з більшою ймовірністю засвоють необхідний навчальний матеріал.

На наступному етапі для відпрацювання і закріплення матеріалу учитель може запропонувати такі варіанти розвитку подій: клас ділиться на групи і пропонується розіграти історію від особи персонажів; класу пропонується висловити свої версії закінчення історії; класу пропонується придумати варіанти продовження історії. Всі обговорення учнями проходять з використанням лексики і граматики, які були представлені викладачем на початку уроку перед розповіддю історії. Для закріплення матеріалу учням дається завдання зі створення власної історії відповідно до плану або певних вимог до сюжету.

На підставі наведеного вище маємо змогу зробити висновок про те, що сторителлінг є потужною технологією навчання іноземних мов взагалі та формування англійськомовної комунікативної компетентності учнів зокрема.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Багрецова Н.В. Сторителлинг в обучении иностранному языку: ключевые аспекты. *Педагогика и психология образования*. 2020. №2. С. 25-38.
2. Зуброва О. А. Организация дискуссии на занятиях по практическому курсу английского языка. *Современные подходы к изучению единиц языка и вопросы лингводидактики*. Белгород : ИПЦ «Политех», 2012. – С. 348-352.
3. Исакова В.Н. Эффективность метода сторителлинга в обучении иностранным языкам. *Молодой исследователь Дона*. № 6 (21). 2019. С. 131-134.
4. Крутко С. Сторителлинг: как интересно рассказывать истории // Нетология. 2018. URL: <https://netology.ru/blog/storytelling-interesnie-istorii> (дата звернення: 10.09.2021).
5. Рудіна М., Шванова О. Технологія сторителлінгу в системі формування фахової компетентності майбутніх перекладачів. *Гуманітарна освіта в технічних вищих навчальних закладах*. № 38, Київ, 2018. С. 28-30.
6. Armstrong D. Managing by Storying Around: A New Method of Leadership. New York: Currency. 1992. 272 p.

Рекомендую до друку науковий керівник доцентка Зуброва О.А.